

JOSÉ LUIS FORTEZA, CANVI I CONTINUÏTAT DE LA MOSTRA DE CINEMA

«La Mostra ha de ser un festival brillant»

La Mostra de Cinema de València d'enguany manté, contra vent i marea, l'orientació ja assenyalada per les set edicions precedents, però amb canvis que l'acosten a diversos àmbits del món àudio-visual i a uns altres espais enllà de la Mediterrània.

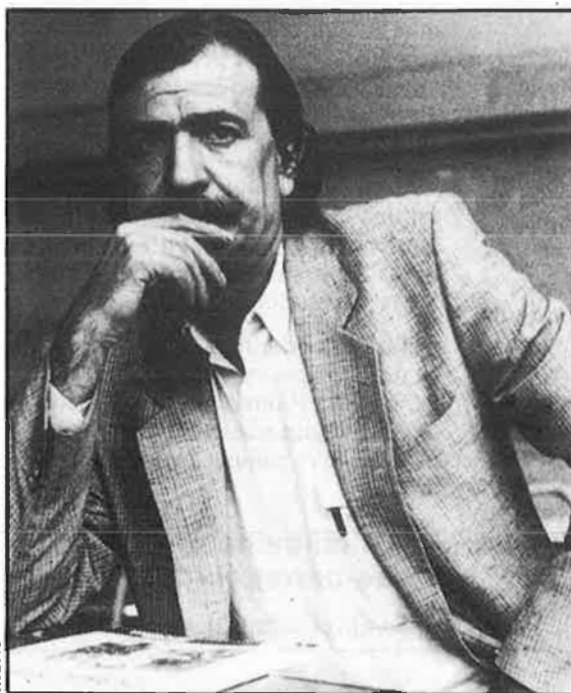
Pau Esteve

—**S**enyor Forteza, vostè arriba a dirigir la Mostra de Cinema el febrer del 86, m'imagino que s'hi troba amb unes estructures ja prou determinades, imposades.

—Pense que el terme «imposat» no és gens adient, perquè, si hi haguera hagut imposicions i coses amb què jo no hi haguera estat d'acord, no hauria acceptat. És cert que la Mostra, per ella mateixa, ja comptava amb una estructura de molts anys i calia, evidentment, partir d'ací. La idea de la Mostra, no la vaig tenir jo. Es tracta d'un festival ja rodat i que cal desenvolupar dins uns criteris generals —estructurals i polítics— que ja estan establerts i que accepto des del moment que me'n faig càrrec.

—L'any passat, la setena Mostra i primera que vostè dirigia, no va suscitar crítiques generals —llevat potser de l'eterna discussió sobre la validesa del concepte de mediterraneïtat—, però sí crítiques a seccions o aspectes concrets.

—Bé, per començar, m'agradaria dir que em semblen molt bé les crítiques que s'hi van fer l'any passat. És més, sempre n'hi ha d'haver, de crítiques. Es pot discutir i criticar si la programació és la més adient o no ho és, o si hi ha unes pel·lícules o unes altres i, d'altra banda, si els interessos dels ciutadans abasten el Mediterrani o arriben fins a la Xina. En qualsevol cas, la discussió sobre aspectes concrets pot ajudar molt l'organització. Jo penso que l'any passat no hi va haver desnivell de programació respecte a altres anys, però tampoc va ser la programació que, a mi, m'hauria agradat... Diguem que va ser una mostra afortunada, però no brillant.

«Hem intentat donar més varietat a la Mostra, però també fer una selecció de films més rigorosa».

—¿Quins són, per a vostè, els millors aspectes de la Mostra?

—Si pensem en les darreres edicions i el que serà la d'enguany, penso que, sense tirar-nos flors, s'ha de dir que la Mostra pot ser un festival brillant. Convidats, realitzadors, actors, etc., troben una bona acollida de la ciutat, el públic ompli les sales, fent funcionar el festival. És clar que ho hem de fer millor i, pel que fa a canvis, caldria tenir en compte l'aspecte econòmic, que és essencial. Es podria també parlar de les dates de la Mostra, però el calendari de festivals fa difícil encaixar una data diferent: som un festival de la cua, no per la qualitat sinó cronològicament, i això ens impedeix tenir totes les pel·lícules que volem. Aquest problema, també el pateixen Sant Sebastià, Valladolid...

—Però, des que vostè se'n va fer càrrec, sí que s'han produït alguns canvis, ¿quins han estat els més importants?

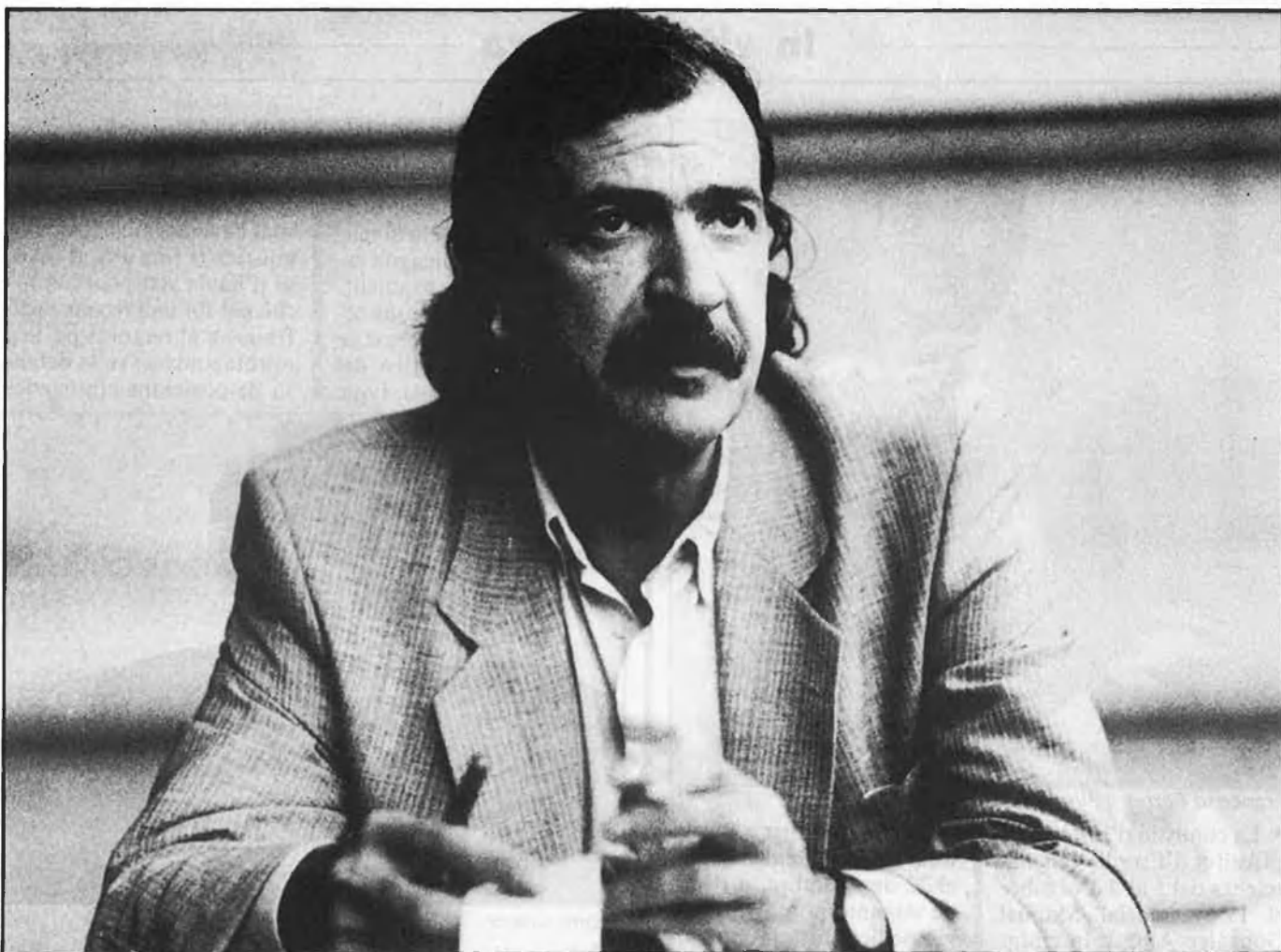
—Crec que el canvi més important ha estat l'impuls donat al Mercatfilm, un mercat per a la producció de cinema, vídeo i televisió dels països mediterranis que comença a funcionar molt bé, i la inclusió dins la programació del festival de seccions de televisió i vídeo, coherents amb un esforç per abraçar tota l'oferta àudio-visual del nostre àmbit.

—Tinc la impressió que, en la discussió sobre la Mostra, s'ha insistit massa en la pregunta metafísica de «què és, si és que és, el Mediterrani» i s'ha parlat massa poc de si «el Mediterrani funciona».

—Bé, jo crec que, evidentment, el Mediterrani existeix. Hi ha alguna cosa que emmarca el Mediterrani davant unes altres cultures. També és veritat, com deia Muñoz Suay, i no cite literalment, que la cinematografia de Tunísia i la francesa tenen ben poques coses a veure, però també que, de tota manera, ací connectem visceralment més prompte amb un film italià que no amb un de suec. Hi ha, a més de la geografia, tota una sèrie de punts en comú. El Mediterrani funciona històricament, i segueix funcionant, comercialment, amb contactes de tota mena i també amb tota una sèrie de tradicions, antagonismes i guerres. Defugint els aspectes polítics de la qüestió, trobe que la importància de la Mostra rau en el fet que uns països condemnats a ser veïns de sempre es poden aplegar en un marc on poden dialogar a nivell cultural i contribuir a un intercanvi que sempre serà positiu.

—Una cosa que sorprèn de la Mostra d'enguany és que s'han augmentat les seccions, però en canvi disminueix el nombre de films a projectar, ¿a què és degut, això?

—Hem intentat donar més varietat a la Mostra, però també fer una selecció de films més rigorosa. En aquest sentit, crec que no mereix la pena seguir programant cicles monstre com el de la comèdia italiana de l'any passat, amb vora quaranta títols, que són impossibles de seguir per molt d'interès

IKONO

«Els darrers esdeveniments i comentaris polítics no han repercutit substancialment. La moral de l'organització, ja no la mina res».

que es tinga, i més si tenim en compte que es programen més de 140 films en només nou dies. Cada cicle ha de tenir unes dimensions més abastables per a l'espectador interessat, que ha de tenir la seguretat de poder veure'n l'essencial, i al mateix temps cal augmentar-ne l'oferta de temes, mitjans, etc.

—*¿Com precisaria l'objectiu global de totes aquestes innovacions?*

—L'objectiu de l'equip, enguany, ha estat sistematitzar una mica una sèrie de funcions: coordinar el tema Mostra, el mercat i les coproduccions. De primer, cal plantejar la Mostra com un servei al ciutadà, perquè en totes el públic ha vingut —l'any passat hi hagué més de vuitanta mil espectadors i això vol dir que interessa al públic—, en segon lloc, caldria seguir potenciant l'encontre de directors i de persones vinculades al cinema en el marc del Mediterrani. I en tercer lloc, la possibilitat de reconèixer que sense indústria no hi ha món àudio-visual, que la parella cultura-indústria és imprescindible per al cinema.

—*L'any passat, amb la col·laboració de la Direcció General de Mitjans*

de Comunicació, es va programar unes produccions de la TVV. ¿Continuarà aquest programa enguany?

—Jo crec que, en aquest cas i actualment, la Direcció General, que s'encarrega de la TVV, ha fet un gran paper. Es donen ajusts a la producció valenciana, tímidament, per part de la Generalitat valenciana i esperem que, amb el temps, s'acrexeran.

—*Parlem, doncs, de Mercafilm.*

—Mercafilm significa tenir un mercat de primera mà per a afavorir el desenvolupament de la indústria a València, tenir, fet i fet, un mercat a casa; en la mesura que desenvolupem aquest mercat s'anirà formant una indústria. Mercafilm és quasi tan important com la Mostra, perquè significa tenir a l'abast un mercat europeu, un mercat que abona la producció industrial, comercial, però també cultural.

—*Enguany sembla que el centre de la Mostra es trasllada dels cinemes Martí al Palau de la Música.*

—En efecte. El palau de la Música, ja quan es va construir, es va fer pensant que podia ser la seu de la Mostra.

La cosa no té més complicació. Hi ha un entorn físic que jo trobe ben bonic i que pot servir perquè la gent disfrute, dues sales per a projeccions de films i dues més menudes per a televisió i vídeo. La resta de l'oferta programada anirà a les sales Goya, Metropol i D'Or, per un costat, i els cines Albatros, per un altre.

—*La controvèrsia política que ha esclatat al voltant de les activitats culturals de l'Ajuntament, amb amenaces per part de l'oposició d'una ingerència en el festival o els rumors que tard o d'hora se n'hauria de fer càrrec, per salvar-lo, la Conselleria de Cultura, ¿tot això ha minat la moral de l'organització?*

—La moral de l'organització, ja no la mina res. La Mostra té una cosa meravellosa, que és la resposta tan enorme que té per part del públic. Un acte cultural, que ha tingut tant de ressò ciutadà com aquest, no es pot deixar perdre. Els darrers esdeveniments i comentaris polítics no han repercutit substancialment en els organitzadors. No hi ha cap problema, em pense, que no es pugua resoldre. □